

Sygn. akt II CZ 91/09

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Mirosławy B.

przeciwko Janowi M.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lutego 2010 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 14 września 2009 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 września 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniesioną 2 września 2009 r. skargę kasacyjną powódki Mirosławy B. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 10 czerwca 2009 r. z powodu nieuiszczenia wymaganej opłaty.

Sąd ten uznał, że przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1571; dalej: ustawa zmieniająca), z zastrzeżeniem art. 8 ust 2-5, nie mają zastosowania w sprawach wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, czyli przed dniem 1 lipca 2009 r. W ocenie Sądu, pojęcie „postępowanie w sprawie” oznacza całe postępowanie, bez podziału na etapy. Ustawę w brzmieniu nadanym nowelą stosuje się zatem wyłącznie w sytuacji, w której całe postępowanie zostało wszczęte po jej wejściu w życie, nie zaś w sytuacji, w której określony etap postępowania wszczętego przed jej wejściem w życie, rozpoczął się już po tej dacie.

W zażaleniu skarżąca zarzuciła błędną wykładnię art. 8 ust. 1 ustawy zmieniającej poprzez uznanie, iż postępowanie prowadzone na skutek wniesienia skargi kasacyjnej jest dalszym etapem postępowania wszczętego na skutek wniesienia pozwu i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafnie zarzuca skarżąca, że Sąd Apelacyjny nie rozważył w sposób wyczerpujący charakteru postępowania kasacyjnego. Postępowanie kasacyjne nie jest kolejnym etapem postępowania wszczętego przed sądem pierwszej instancji. Ze względu na odrębny i samodzielny charakter tego postępowania wniesienie skargi kasacyjnej wszczyna nową sprawę, a w postępowaniu nią wywołanym nie wszystkie reguły procesowe obowiązujące dotychczas mają zastosowanie. Kwestia ta została wyjaśniona dobitnie w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008, nr 11, poz. 122), mającej moc zasady prawnej. Postępowanie kasacyjne zatem, wszczęte

wniesieniem skargi kasacyjnej począwszy od dnia 1 lipca 2009 r., jest w rozumieniu ustawy zmieniającej „postępowaniem wszczętym po dniu wejścia w życie ustawy”. Oznacza to, że do takich spraw nie ma zastosowania uchylony przepis art. 130² § 3 k.p.c. Po uchyleniu tego przepisu powstała luka w prawie, bowiem obecnie kodeks postępowania cywilnego nie normuje skutków sytuacji procesowej polegającej na wniesieniu przez adwokata (radcę prawnego, rzecznika patentowego) środków odwoławczych lub środków zaskarżenia bez uiszczenia należnej opłaty stałej albo stosunkowej. Abstrahując od tego, że uchylenie przepisu burzy ugruntowany od lat system opłat sądowych w wypadku uiszczania ich przez profesjonalnych pełnomocników procesowych, powstała luka musi być wypełniona. Możliwe jest zatem odrzucenie skargi (art. 130² § 1 i 2 k.p.c.) bez wzywania do uiszczenia opłat, ale z możliwością wniesienia brakującej opłaty w terminie tygodniowym od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu, albo wezwanie do opłaty z rygorem odrzucenia skargi po bezskutecznym upływie terminu. Przepis art. 130 § 1 k.p.c. należy w takim wypadku stosować odpowiednio, nie wchodzi bowiem w rachubę zwrot skargi, bowiem kodeks postępowania cywilnego nie zna instytucji „zwrotu środków odwoławczych”. Jako bardziej prawidłowe, bardziej zbliżone do pierwotnego uregulowania, Sąd Najwyższy uznaje drugie rozwiązanie. Nie narusza ono zasady, że szczególne wymagania wobec pełnomocników procesowych oraz ograniczenia uprawnień procesowych stron powinny wyraźnie wynikać z ustawy, a przepisy przewidujące takie ograniczenia nie powinny być stosowane w drodze analogii (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r., IV CZ 107/09 i z dnia 3 lutego 2010 r., II CZ 79/09).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.